
'RUSYA'NIN TÜRK AKIMI'NA İHTİYACI ARTACAK'

31.03.2016

Dunya, 30.03.2016

Enerji uzmanları, Rusya'nın, Kuzey Akımı projesinin de iptal olması durumunda Türk Akımı'na ihtiyacının daha da artacağını belirtiyor.

Rusya'yla Türkiye arasında yaşanan uçak krizi sonrası Türk Akımı'nın geleceği belirsizliğini koruyor. Brüksel Carnegie Enstitüsü Enerji Uzmanı David Livingston, "Kuzey Akım projesi de iptal olursa Rusya'nın uzun vadede Türk Akımı'na ihtiyacı çok daha fazla olacak" derken, Hazar Strateji Enstitüsü Genel Sekreter Yardımcısı Emin Akhundzada, "Rusya projede tekel olmak istiyor ve Türkiye'yi coğrafi konumu nedeniyle sadece transit ülke olarak kullanmayı hedefliyor" açıklamasını yaptı.

David Livingston, Rusya'dan Almanya'ya Baltık Denizi altından toplam 55 milyar metreküp doğalgazın taşınmasının planlandığı Kuzey Akım projesinin iptal edilmesi durumunda, Rusya'nın Türk Akımı'na olan ihtiyacının daha da artacağını söyledi.

Livingston, son günlerde Gazprom'un Türk Akımı projesi için ilişkilerin normalleşmesi yönündeki beklentilerine karşın, projede çok büyük değişiklikler yaşanmadığını belirtti.

Enerji uzmanı Livingston, Moskova ve Ankara arasındaki ilişkiler normalleşene kadar proje konusunda büyük adımlar atılamayacağını ifade ederek, "Proje fikri hala canlı, sadece siyaset rüzgarına kapıldı. Asıl konu şu; kim bu projeye daha çok ihtiyaç duyuyor? Türkiye kısa ve orta vadede enerjiye erişim konusunda ciddi güçlüklerle karşılaşacak. Bu nedenle Türk Akımı, Türkiye'yi rahatlatacaktır. Rusya'nın ise daha uzun dönemli ihtiyaçları söz konusu." değerlendirmesinde bulundu.

Rusya'nın daha önce Güney Akım projesi için sağladığı imkanların Türk Akımı'na doğrudan aktarılabilmesine işaret eden Livingston, "Rusya'nın bu ara büyüyen tek market Çin'e bağımlı olduğunu görüyoruz. Kuzey Akım projesi iptal olursa, Rusya'nın uzun vadede Türk Akımı'na ihtiyacı çok daha fazla artacak." dedi.

Türk Akımı'nın Rusya'nın uzun dönemli gaz fiyatlandırma stratejisinde önemli bir yere sahip olduğunu belirten Livingston, şunları kaydetti:

"Gazprom geçen yıl uzun dönemli kontratlar yapmak yerine, yeni spot gaz ihaleleri düzenlemeye başladı. Bu satışları SPIMEX olarak bilinen St. Petersburg Borsası aracılığıyla yapıyor. Rusya'nın bazı önemli enerji oyuncularını da St. Petersburg borsasını gerçek bir fiyatlama merkezi haline

getirmeyi hedefliyor. Türk Akımı da bu amaç doğrultusunda ilerleyebilir. Küçük miktarda spot gazlar Türkiye-Yunanistan sınırında satılabilir. Böylece AB'nin üçüncü enerji paketiyle uyumlu bir proje gerçekleştirilmiş olur. Bu, önümüzdeki aylarda izlenmesi gereken bir dinamik."

"Rusya, Türk Akımı'nda tekel olmak istiyor"

Hazar Strateji Enstitüsü Genel Sekreter Yardımcısı Akhundzada da, Türk Akımı'nın Türkiye'den çok Rusya'nın çıkarlarına hizmet eden bir proje olduğunu belirterek, "Türk Akımı, Türkiye için katma değer oluşturur ve Türkiye'nin uzun vadede enerji merkezine dönüşme hedefine katkı sağlarsa o zaman Türkiye açısından karlı bir proje olarak değerlendirilebilir." diye konuştu.

Akhundzada, Rusya'nın projede tekel olmak istediğini ve Türkiye'yi coğrafi konumu nedeniyle sadece transit ülke olarak kullanmayı hedeflediğini söyledi.

Bu durumun Türkiye'nin hedeflerine hizmet etmediğini belirten Akhundzada, "Türkiye enerjide önemli oyuncu olmayı, katma değer oluşturmayı ve uzun vadede enerji merkezine dönüşmeyi hedefliyor. Bunun için de enerji projelerinde değer zincirinin her halkasında bulunmak öncelikli hedeflerden biri." ifadelerini kullandı.

Projenin, Türkiye'nin amaçlarına hizmet etmemesi durumunda, Rusya'ya olan bağımlılığı artıracığına dikkati çeken Akhundzada, "Özellikle şubat ayında Rusyanın Türkiyede özel sektöre uyguladığı indirim kaldırması ve yüzde 10luk kesintiye gitmesi Türkiyenin Rusyaya karşı enerji bağımlılığını azaltmasının önemini bir kez daha ortaya çıkardı." dedi.

Gazprom ilişkilerin normalleşmesini bekliyor

Gazprom Yönetim Kurulu Üyesi Oleg Aksyutin 18 Mart'ta, Türk Akımı Projesi'nde bir takvimin belirlenmesi için Türkiye ve Rusya arasındaki ilişkilerin normalleşmesini beklediklerini söylemişti.

Aynı gün, Kremlin Basın Sözcüsü Dmitriy Peskov da, 2014'te iptal edilen Güney Akım Doğalgaz Boru Hattı Projesi'ne ilişkin, "Proje, Avrupa Komisyonunun yapıcı olmayan yaklaşımı nedeniyle durduruldu ve şu an herhangi bir çalışma yürütülmüyor." ifadelerini kullanmıştı.

Türkiye, Güney Gaz Koridoru projesinin üretim ayağı olan Şah Deniz doğalgaz sahasında 6 konsorsiyum üyesi arasında yüzde 19'luk hisse ile en çok paya sahip ikinci hissedar konumunda bulunuyor. Türkiye, koridorun taşıma ayağı olan Güney Kafkasya Boru hattında yüzde 19, TANAP boru hattında da yüzde 30 paya sahip.

Kaynak/Source: